

Kalendarz Rojów Meteorów

Najaktywniejsze roje meteorów.

KWADRANTYDY – rój meteorów, który można oglądać na przełomie roku, od końca grudnia do początku stycznia. Swoje maksimum aktywności osiągają zwykle 3 stycznia, czyli wtedy, gdy na zewnątrz jest zimno, ale noce są długie. Podczas maksimum aktywności w idealnych warunkach można zaobserwować nawet do 120 meteorów na godzinę. Radiant, czyli miejsce, z którego zdają się wylatywać meteory, znajduje się w gwiazdozbiorze Wolarza (łac. Bootes), w pobliżu jasnej gwiazdy Arktur. Nazwa pochodzi jednak od dawnego, dziś już nieużywanego gwiazdozbioru Kwadrantu Ściennego (łac. Quadrans Muralis) – stąd ich nazwa „Kwadrantydy”.

- **Okres aktywności:** od 28 grudnia do 12 stycznia
- **Maksimum aktywności:** 3 stycznia
- **ZHR*:** 120

LIRYDY – rój meteorów, który pojawia się na naszym niebie każdej wiosny, w drugiej połowie kwietnia. Są szybkie i jasne – często pozostawiają krótkie, błyszczące ślady. Podczas maksimum aktywności, w ciągu godziny można zaobserwować zwykle około 15–20 meteorów, ale czasem pojawiają się

niespodziewane wzrosty aktywności. Lirydy są jednym z najstarszych znanych rojów meteorów – Chińczycy obserwowali je już ponad 2600 lat temu! Lirydy to drobiny pyłu pozostawione przez kometę C/1861 G1 (Thatcher).

- **Okres aktywności:** od 14 kwietnia do 30 kwietnia
- **Maksimum aktywności:** 21/22 kwietnia
- **ZHR:** 18

ETA AKWARYDY – rój meteorów, który pojawia się na niebie co roku na przełomie kwietnia i maja. Jego radiant znajduje się w gwiazdozbiorze Wodnika (łac. *Aquarius*). Rój ten jest związany z kometą Halleya – to właśnie ona pozostawiła w przestrzeni pył, przez który co roku przelatuje Ziemia. Eta Akwarydy są najlepiej widoczne na półkuli południowej, choć w Polsce również można je obserwować, zwłaszcza nad ranem. W maksimum aktywności, przypadającym w nocy z 5 na 6 maja, można dostrzec nawet do 50 meteorów na godzinę (z Polski do ok. 30 meteorów na godzinę) w idealnych warunkach. Charakteryzują się one dużą prędkością oraz jasnymi śladami.

- **Okres aktywności:** 19 kwietnia – 28 maja
- **Maksimum aktywności:** 5/6 maja
- **ZHR:** 50

PERSEIDY – to jeden z najbardziej popularnych rojów meteorów, który można obserwować co roku od połowy lipca do drugiej połowy sierpnia. Ich radiant znajduje się w gwiazdozbiornie Perseusza. Maksimum aktywności Perseidów przypada zwykle w nocy z 12 na 13 sierpnia, gdy w sprzyjających warunkach można zobaczyć nawet do 100 meteorów na godzinę. Perseidy są pozostałością po kometcie Swift-Tuttle.

- **Okres aktywności:** od 17 lipca do 24 sierpnia
- **Maksimum aktywności:** 12/13 sierpnia
- **ZHR:** 100

ORIONIDY – to rój meteorów pojawiający się na niebie od pierwszych dni października do pierwszych dni listopada. Jego maksimum przypada w nocy z 21 na 22 października. Radiant znajduje się w gwiazdozbiornie Oriona, jednego z najlepiej rozpoznawalnych fragmentów nieba. Rój ten jest związany z kometą Halleya, tą samą, która odpowiada również za rój Eta Akwarydów. Orionidy słyną z szybkich meteorów, które często zostawiają za sobą ślady. W sprzyjających warunkach można zobaczyć do 20 meteorów na godzinę.

- **Okres aktywności:** od 2 października do 7 listopada
- **Maksimum aktywności:** 21/22 października
- **ZHR:** 20

LEONIDY – to rój meteorów aktywny w listopadzie, z maksimum przypadającym w nocy z 17 na 18 listopada. Ich radiant znajduje się w gwiazdozborze Lwa (łac. Leo). Źródłem Leonidów jest kometa 55P/Tempel-Tuttle. Leonidy są znane z tego, że co około 33 lata mogą tworzyć prawdziwe deszcze meteorów, podczas których obserwuje się nawet tysiące meteorów na godzinę. Zwykle jednak aktywność jest umiarkowana, dająca 15 meteorów na godzinę.

- **Okres aktywności:** od 6 listopada do 30 listopada
- **Maksimum aktywności:** 16/17 listopada
- **ZHR:** 15

GEMINIDY – to jeden z najbardziej efektownych rojów meteorów, widoczny od 4 do 17 grudnia, z maksimum w nocy z 13 na 14 grudnia. Radiant roju znajduje się w gwiazdozborze Bliźniąt (łac. Gemini). W przeciwieństwie do większości rojów, Geminidy nie pochodzą od komety, lecz od planetoidy (3200) Phaethon. Meteory z tego roju są jasne, często kolorowe oraz poruszają się wolniej niż w innych rojach. W szczycie aktywności można zaobserwować nawet 150 meteorów na godzinę – to prawdziwy zimowy spektakl.

- **Okres aktywności:** od 4 grudnia do 17 grudnia
- **Maksimum aktywności:** 13/14 grudnia
- **ZHR:** 150

URSYDY – to zimowy rój meteorów aktywny od 17 do 26 grudnia, z maksimum aktywności w nocy z 21 na 22 grudnia. Radiant znajduje się w gwiazdozbiorze Małej Niedźwiedzicy (łac. Ursa Minor). Ursydy są związane z kometą 8P/Tuttle. To spokojny rój, zwykle dający 5–10 meteorów na godzinę, ale czasem potrafi zaskoczyć większą aktywnością.

- **Okres aktywności:** od 17 grudnia do 26 grudnia
- **Maksimum aktywności:** 21/22 grudnia
- **ZHR:** 10

***ZHR** – tzw. zenitalna liczba godzinna. Jest to liczba meteorów, jaką można zaobserwować w ciągu godziny w idealnych warunkach obserwacyjnych. Takie warunki występują gdy na niebie nie ma chmur ani Księżyca, jesteśmy z dala od światła miast, widzimy całe niebo, aż po horyzont a radiant roju znajduje się w najwyższym punkcie nieba – w zenicie. W rzeczywistych warunkach obserwacyjnych, liczba zaobserwowanych meteorów jest zazwyczaj mniejsza.

Aktywność rojów oraz dokładna data maksimum aktywności może się nieznacznie zmieniać z roku na rok. Najbardziej aktualne informacje można znaleźć na stronie: <https://www.imo.net>